

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 92/21
U Luxembourgu 3. lipnja 2021.

Presuda u predmetu C-784/19
„TEAM POWER EUROPE“ EOOD/Direktor na Teritorialna direkcia na
Nacionalna agencija za prihodite – Varna

Kako bi se smatralo da „redovno obavlja svoje djelatnosti“, poduzeće za privremeno zapošljavanje mora u toj državi članici značajan dio svojih djelatnosti ustupanja radnika ostvarivati u korist poduzeća preuzimatelja koja imaju poslovni nastan i obavljaju svoje aktivnosti na području iste države članice

Obavljanje djelatnosti odabira i zapošljavanja ustupljenih radnika u državi članici u kojoj poduzeće za privremeno zapošljavanje ima poslovni nastan nije dovoljno kako bi se za to poduzeće smatralo da tamo obavlja „značajan dio djelatnosti“

Bugarski državljanin sklopio je 2018. godine ugovor o radu s Team Power Europe, bugarskim društvom čiji je predmet poslovanja obavljanje djelatnosti privremenog zapošljavanja i posredovanja pri traženju zaposlenja u Bugarskoj i u drugim zemljama. Na temelju tog ugovora ustupljen je poduzeću primatelju s poslovnim nastanom u Njemačkoj. Između 15. listopada i 21. prosinca 2018. morao je obavljati svoj posao pod vodstvom i nadzorom tog njemačkog poduzeća.

Budući da, s jedne strane, izravni odnos između Team Power Europe i predmetnog radnika nije zadržan i da, s druge strane, to poduzeće nije obavljalo značajan dio djelatnosti na bugarskom državnom području, služba za prihode Grada Varne odbila je zahtjev Team Power Europe za izdavanje potvrde A 1 kojom se potvrđuje da se na predmetnog radnika tijekom razdoblja ustupanja primjenjuje bugarsko zakonodavstvo o socijalnoj sigurnosti. Prema toj službi, situacija tog radnika stoga nije obuhvaćena područjem primjene članka 12. stavka 1. Uredbe br. 883/2004¹, na temelju kojeg bi se to bugarsko zakonodavstvo primjenjivalo. Upravna pritužba društva Team Power Europe protiv te odluke službe za prihode je odbijena.

U tim je okolnostima Administrativni sad – Varna (Upravni sud u Varni, Bugarska), pred kojim je pokrenut postupak radi poništenja odluke o odbijanju te upravne pritužbe, odlučio Sudu postaviti pitanja o relevantnim kriterijima koje treba uzeti u obzir kako bi se ocijenilo obavlja li poduzeće za privremeno zapošljavanje redovno „značajan dio djelatnosti“ koje nisu samo poslovi unutarnjeg upravljanja“ na državnom području države članice u kojoj ima poslovni nastan, u smislu članka 14. stavka 2. Uredbe br. 987/2009², u kojem se pobliže određuje članak 12. stavak 1. Uredbe br. 883/2004. Naime, primjenjivost te odredbe na taj predmet ovisi o tome je li društvo Team Power Europe ispunilo taj zahtjev.

¹ Uredba (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL 2004., L 166, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavje 5., svežak 3., str. 160. i ispravak SL 2020., L 415, str. 88.), kako je izmijenjena Uredbom (EU) br. 465/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. (SL 2012., L 149, str. 4.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavje 5., svežak 2., str. 213., u dalnjem tekstu: Uredba br. 883/2004). Konkretno, na temelju članka 12. stavka 1. te uredbe na „osobu koja obavlja djelatnost kao zaposlena osoba u državi članici za poslodavca koji ondje redovno obavlja svoje djelatnosti i kojeg je poslodavac uputio u drugu državu članicu radi obavljanja posla za tog poslodavca, i nadalje se primjenjuje zakonodavstvo prve države članice pod uvjetom da predviđeno trajanje takvog posla nije duže od dvadeset i četiri mjeseca i da nije poslana s ciljem da zamijeni drugu upućenu osobu“.

² Uredba (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL 2009., L 284, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavje 5., svežak 2., str. 171.). Prema članku 14. stavku 2. te uredbe, „[z]a potrebe primjene članka 12. stavka 1. Osnovne Uredbe, riječi ‚koji tamo redovno obavlja svoju djelatnost‘ odnose se na poslodavca koji redovno obavlja značajan dio djelatnosti, a ne samo poslove unutarnjeg upravljanja, na području države članice u kojoj ima poslovni nastan. Primjenjena mjerila moraju biti prilagođena posebnim značajkama svakog poslodavca i stvarnoj naravi djelatnosti koja se obavlja.“

U svojoj presudi, koju je donijelo veliko vijeće, Sud u pogledu poduzeća za privremeno zapošljavanje pojašnjava doseg pojma poslodavca „koji redovno obavlja svoje djelatnosti” u državi članici predviđen tom odredbom i koji je pojašnjen člankom 14. stavkom 2. Uredbe br. 987/2009.

Ocjena Suda

Sud najprije doslovno tumači potonju odredbu i ističe da poduzeće za privremeno zapošljavanje obilježava činjenica da obavlja skup djelatnosti koje se sastoje od provođenja odabira, zapošljavanja i ustupanja radnika poduzećima preuzimateljima. U tom pogledu Sud navodi da, iako se djelatnosti odabira i zapošljavanja ustupljenih radnika ne mogu kvalificirati kao „samo poslovi unutarnjeg upravljanja” u smislu te odredbe, obavljanje tih djelatnosti u državi članici u kojoj takvo poduzeće ima poslovni nastan nije dovoljno kako bi se za njega smatralo da tamo obavlja „značajan dio djelatnosti”. Naime, jedini cilj djelatnosti odabira i zapošljavanja ustupljenih radnika je da se takve radnike nakon toga ustupi poduzećima preuzimateljima. Sud u tom pogledu ističe da, iako odabir i zapošljavanje ustupljenih radnika doista doprinose stvaranju prihoda koje je ostvarilo poduzeće za privremeno zapošljavanje, s obzirom na to da su te djelatnosti nužna prepostavka naknadnog ustupanja takvih radnika, samo ustupanje tih radnika poduzećima preuzimateljima prilikom izvršavanja ugovora koji su u tu svrhu sklopljeni s potonjima doista stvara taj prihod. Naime, promet takvog poduzeća ovisi o iznosu naknade isplaćene radnicima ustupljenima poduzećima preuzimateljima.

Nadalje, kad je riječ o kontekstu u kojem se nalazi navedena odredba, Sud podsjeća na to da slučaj u kojem se na upućenog radnika radi obavljanja posla u drugoj državi članici i dalje primjenjuje zakonodavstvo prve države članice predstavlja odstupanje od općeg pravila prema kojem se na osobu koja obavlja djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba u jednoj državi članici primjenjuje zakonodavstvo te države članice³. Slijedom toga, odredbu koja uređuje takav slučaj treba usko tumačiti. U tom smislu to odstupanje ne može se primijeniti na poduzeće za privremeno zapošljavanje koje u državi članici u kojoj ima poslovni nastan uopće ne ustupa ili barem zanemarivo ustupa radnike poduzećima preuzimateljima koja također imaju poslovni nastan u istoj državi. Osim toga, s obzirom na to da iz definicija pojmove „poduzeće za privremeno zapošljavanje” i „radnik zaposlen kod poduzeća za privremeno zapošljavanje”, predviđenih Direktivom 2008/104⁴, proizlazi cilj djelatnosti poduzeća za privremeno zapošljavanje, one također potkrepljuju tumačenje prema kojem se može smatrati da takvo poduzeće obavlja, u državi članici u kojoj ima poslovni nastan, „značajan dio djelatnosti” samo ako u njoj obavlja značajan dio djelatnosti ustupanja tih radnika poduzećima preuzimateljima koja imaju poslovni nastan i obavljaju svoje djelatnosti u istoj državi članici.

Naposljetu, što se tiče cilja koji se želi postići predmetnom odredbom, Sud navodi da se na odstupanje iz članka 12. stavka 1. Uredbe br. 883/2004, koje predstavlja prednost koja se nudi poduzećima koja izvršavaju slobodu pružanja usluga, ne mogu pozvati poduzeće za privremeno zapošljavanje koja svoje djelatnosti ustupanja radnika usmjere isključivo ili uglavnom prema jednoj državi članici ili više njih koje nisu države članice u kojoj imaju poslovni nastan. Naime, suprotno rješenje moglo bi potaknuti ta poduzeća na „forum shopping” tako što bi se nastanila u državi članici čije je zakonodavstvo o socijalnoj sigurnosti za njih najpovoljnije. U konačnici, takvo bi rješenje moglo dovesti do smanjenja razine zaštite koju pružaju sustavi socijalne sigurnosti država članica. Osim toga, Sud naglašava da bi dodjela takvog prava tim istim poduzećima narušila tržišno natjecanje među različitim mogućim načinima zapošljavanja, u korist rada preko poduzeća za privremeno zapošljavanje u odnosu na poduzeća koja izravno zapošljavaju svoje radnike, koji bi bili uključeni u sustav socijalne sigurnosti države članice u kojoj rade.

Sud zaključuje da **poduzeće za privremeno zapošljavanje s poslovnim nastanom u državi članici mora, kako bi se smatralo da „redovno obavlja svoje djelatnosti”, u toj državi članici značajan dio svojih djelatnosti ustupanja radnika ostvarivati u korist poduzeća**

³ Predviđeno člankom 11. stavkom 3. točkom (a) Uredbe br. 883/2004

⁴ Direktiva 2008/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje (SL 2008., L 327, str. 9.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlj 5., svežak 4., str. 280.)

preuzimatelja koja imaju poslovni nastan i obavljaju svoje aktivnosti na području iste države članice.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je суду da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednakoben obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova (+352) 4303 4293